

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

31834

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim. 29.07.2025

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

2025 yılı, Türkiye tarımı açısından özellikle Konya Ovası'nda yaşanan ağır kuraklık nedeniyle son yılların en verimsiz sezonlarından biri olmuştur. Mart ve Nisan aylarında yaşanan yağış eksikliği, yıl genelinde %40'a varan kuraklıkla birleşince; buğday ve arpa üretiminde tarihsel rekor düşüşler yaşanmıştır. Ziraat Mühendisleri Odası verilerine göre, buğday rekoltesi 2.200.000 tondan yaklaşık 1.700.000 – 1.800.000 tona gerilemiş; arpa üretimi ise %25 – 30 oranında azalarak 850.000 – 900.000 ton seviyesine düşmüştür.

Özellikle kıraç arazilerde dekara verim 50 – 150 kg düzeyine kadar gerilerken, bazı bölgelerde hiç hasat yapılamamıştır. Sulanabilir alanlarda ise verim maksimum 800 – 900 kg arasında kalmıştır. Yer altı ve yüzey su kaynakları kritik seviyelere çekilmiş, birçok bölgede kuyular kurumuş, tarımsal sulama sekteye uğramıştır. Dölleme döneminde yaşanan sıcak hava stresi, ürün kalitesinde de ciddi bozulmalara neden olmuştur.

Bölgede faaliyet gösteren binlerce çiftçi, zarar ederek hasat yapmak zorunda kalmış, devletten acil destek çağrısında bulunmuştur. Ancak kamuoyuna yansıyan veriler, bu çağrılara ne ölçüde yanıt verildiği konusunda ciddi belirsizlikler barındırmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) 2025 yılında Konya Ovası'nda buğday ve arpa rekoltesinde yaşanan düşüşlerin miktar ve oran bazında ilçe ilçe dağılımı nedir? Bu veriler hangi resmî kurumlarda ve hangi tarihlerde tespit edilmiştir?
- 2) Özellikle kıraç tarım alanlarında dekara alınan ortalama buğday ve arpa verimleri nedir? Dekara 50–150 kg verim alınan bölgeler hangileridir? Hangi ilçelerde hiç hasat yapılamamıştır?
- 3) Konya'daki yer altı ve yüzey su kaynaklarında 2025 yılında kaydedilen düşüş oranı nedir? Tarımsal sulamada kullanılan kuyularda ortalama kaç metreye kadar su çekilmesi gözlenmiştir?
- 4) Kuraklık nedeniyle kalite kaybı yaşanan buğday ve arpada yapılan laboratuvar analizlerinin sonuçları nelerdir?
- 5) Kuraklıktan ağır şekilde etkilenen çiftçiler için Bakanlığınızca özel bir destek programı ya da zarar telafi paketi var mıdır?
- 6) Geçmiş yıllarda kıraç alanlarda yaşanan benzer verim kayıpları üzerine yürütülmüş bilimsel veya teknik incelemeler mevcut mudur?

31834

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

- 7) Konya Ovası'nda mikro sulama sistemleri, yer altı barajları, damla sulama yatırımları gibi kuraklığa karşı geliştirilen projelerden hangileri aktif olarak uygulanmaktadır? Bu uygulamalara yönelik Bakanlığınızca sağlanan teşvik ve destek tutarları nedir?
- 8) Tarımsal kuraklık gibi afet niteliğindeki krizlerde Bakanlığınızın devreye aldığı acil müdahale mekanizmaları (kriz masası, hızlı destek sistemleri, bölgesel koordinasyon birimleri vb.) nelerdir? 2025 yılında bu mekanizmalar hangi tarihlerde ve nerelerde aktif edilmiştir?